

Az óriások földjén (2.)

Az Olympic-félsziget

Annak ellenére, hogy jóval éjjel után kerültünk ágyba, reggel hamar menetkész lett a társaság. Az időeltolódás következtében jelentkező szokásos alvászavar később jelentkezett. Tacomai szállásunk volt az egyetlen, ahol két éjszakát töltöttünk. A városkában található az USA legnagyobb totemoszlopa. Cédrusból (*Thuja plicata*) faragták alaszakai indiánok. Harminc méter magas, a maga nemében páratlan faragás.

Az első napon az Olympic Nemzeti Parkkal ismerkedtünk. A másfél Magyarország területű Washington államban bővizű folyókat találunk. A Csendes-óceán felől fújó szelek csapadéokban gazdag felhőt megszűrik a tengerpart közelében húzódó hegyek vonulatai. A Mount Olympus (2424 méter) hegyet valóságos esőerdő veszi körül. A buja vegetáció fajgazdagságát nem lehet a trópusi esőerdőkhöz hasonlítani, de a faóriások ágairól hosszan lelógó zuzmók, a kidőlt fatörzseket és a talajt borító vastag mohaszőnyeg valódi esőerdő látványát kelti. A félsziget erdei immár háborítatlanul élnek. A kevés út csak a legszebb kilátópontokhoz vezet. A természetes állapot nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a környék városai tisztítatlanul kapják az ivóvizet. Az évi 2500-3000 mm csapadékból bőven jut a térségben lakó kétmillió ember asztalára, és fürdőkádjába is.

Az itt található erdőségeket nem a mezőgazdasági területnyerésért, hanem csakis a pénzért pusztították 1900 óta.

Fotó: dr. Szikra Dezső

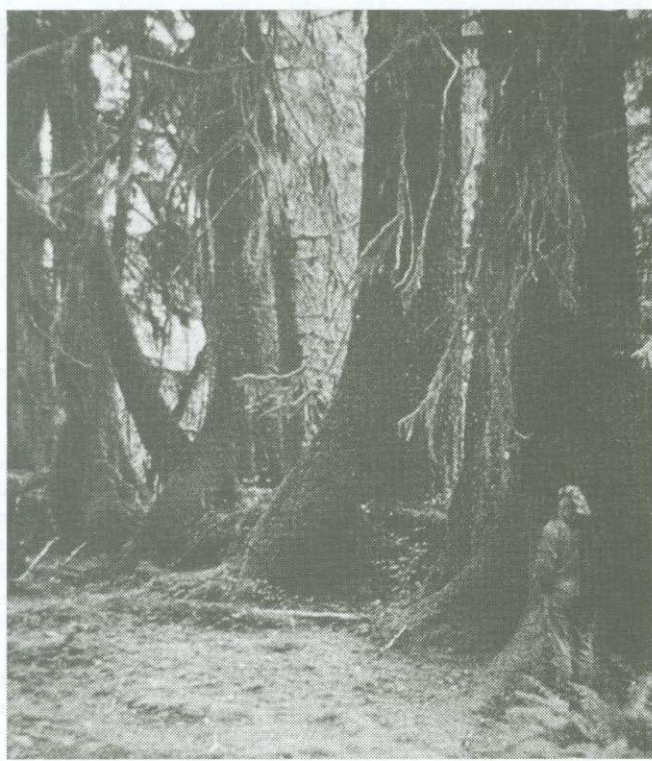
A természetvédőknek 1989-ben sikerült leállíttatni az erdőirtást. A közvéleményt elsősorban nem a fák döntése győzte meg, hanem a keleti partokról 1600 táján elkezdődött erdőirtás következtében életteret veszített, és teljesen nyugatra szorult *pöttyös bagoly* kihalásának reális veszélye. (A természetvédők igencsak megdolgozhattak a sikerükért, mivel az iskolákat kizárólag a fakitermelésből származó bevételből tartják fenn.)

A **pöttyös bagoly** (*Strix occidentalis*) nagy temető – 40-48 cm-es bagolyfaj, melynek súlya 500-760 g között változik. Testalkatában nagyon hasonlít a nálunk is élő macskabagolyhoz, melynek közeli rokona.

Észak-Amerika nyugati partvidékén, British Columbia déli részétől Mexikóig megtalálható. Rendkívül ritka madár, amely csak a teljes sötétségben aktív, nappal szinte sosem látni. A sűrű, érintetlen tűlevelű erdők lakója, ragadozó madarak elhagyott fészkeiben vagy nagyobb faodúkból költ. Esetenként sziklapárkányokon is megtelepszik.

Tápláléka főleg apró emlősökből áll, mint pl. repülő mókus, patkányok, cickányok, denevérek stb.

Ez a bagolyfaj kizárólag öreg többszáz éves állományokban fészkel. Meglehetősen nagy, mintegy 30 000 hektár is lehet a vadászterülete. A leegyszerűsített tápláléklánc: zuzmó-moha, szarvasgomba, egérfélék, repülő mókus, pöttyös bagoly. A sok helyen négyszáz éves, hatvan méter magas állományok védelme alatt mintegy 160 állatfaj él. A kidőlt óriás törzseken kapaszkodnak meg a fenyőmagok. Itt fejlődnek fává, és mire a törzs végképp elkorhad alattuk, szabályos fasort képezve fejlődnek tovább, gyökereik között a remek búvóhelyet adó alagúttal. Az itt élő füles szarvasnak

Dr. Mátyás Csaba felvétele alapján

nem sok ellensége van, mert a puma és a medve elvéte fordul elő. Egyre erősebb a meggyőződés, hogy a *korlátozott szarvasvadászat, a tiszta víz, a sporthorgászat* és általában az erdő közjóléti „szolgáltatásai” pótolni tudják a fakitermelés csökkenésével okozott bevételkiesést. Természetesen, hogy minderről más a véleményük a generációk óta fakitermelésből élőknek, akiknek a véghasználatok helyett be kell érniük az előhasználatok adta munkalehetőséggel. Ezt is csak az 1991-ben elkészített üzemtervek szerint tehetik. Mindenesetre őserdőszerű állapotok alakultak ki, ahol háborítatlanul szaporodhatnak a kismellősök, a pöttyös bagoly legfőbb táplálékai. És ez az érintetlenség a lehullott csapadék tisztaságát csak javíthatja. (Hozzávetőleg egy hektár zuzmó köt meg egy kiló nitrogént.)

Az USA szárazföldi területének 33%-án mintegy 302 millió hektár erdő van. Figyelemre méltó, hogy 1600-ban 427 millió hektár erdőben talált életteret ember, állat. A legtöbb erdő a XIX. században vált mezőgazdasági művelés áldozatává. Ez 125 millió hektár erdő eltűnését jelentette a kontinensen.

Tulajdonformák szerint találunk: **magánerdőt** (fatermelési célú, indián rezervátum), **állami erdőt** (pl. Washington állam), itt is a fatermesztést szolgáló erdők bevételeiből finanszírozzák az oktatást. A **szövetségi tulajdonú erdők** is jórészt közcélokat szolgálnak, a **nemzeti parkokban található erdőterületek**, melyek a legnagyobb biztonságban vannak.

Az összes erdőterület 66 százalékában folyik fatermelés, ami 201 millió hektáron évente 1,38 millió köbmétert jelent. Az élőfakészlet 57%-a lágú lombos és fenyőféle. (Ezeket az adatokat *dr. Somogyi Zoltán* – a tanulmányút tolmácsa – által összeállított ismertetőben olvashattuk.)

Az Olympic félsziget körül hosszú öböl szerű vizek szabdalják a partot. A vizeken kilométer hosszúságú hidak rö-

vidítik a közlekedők útját. Az első napon viszonylag hamar befejeződött a szakmai program. Igyekezünk szállás helyünk felé, ahol pótolhattuk alváshiányunkat. Előtte megálltunk egy nagy bevásárló központnál. Természetesen mindent lehetett kapni. Hogy miből élnek a kereskedők, az a mai napig titok maradt előttünk. Az áruházban ugyanis alig lézengtek a vevők. A magyar csoport láttán felcsillant ugyan az elárúsítók szeme, ám hamar rájöttek a valóságra. Az autóbusszon tudtuk meg, hogy Kondor Bandi vett egy kulcstartót.

*

Sziklai professzor az első, bevezető nap után korán parancsolt indulást. Hosszú út állt előttünk. *Tizenegy nap alatt több mint ötezer kilométert* kellett megtennünk, hogy a terv szerint bekukkanthassunk a nyugati partvidék erdeibe. A dél felé tartó vadlibák hangos gágogása fogadta az utcára lépőket. Alig tíz méteres magasságban tekergették nyakukat.

Az USA 9 363 123 km² területén 6 175 577 kilométer közút és 64 653 kilométer autópálya húzódik keresztül-kasul. (*A Nagy Világatlasz 1986-os adatai szerint.*) Utunkon egy Johnny (a későbbiek folyamán Dzsoni) nevű sofőr ült a volán mögött, akit nagy ovációval köszöntöttünk. Tudtuk, hogy sok múlik rajta. Ám az autóbussz nem volt oké. Dzsoni szerint a majdnem új árába kerülő összegért felújított jószággal – mint később kiderült – több baj is volt. Sziklai professzor sokat bosszankodott a mikrofonnal, ami nem akart működni. A klímaberendezés hibája miatt többen – főleg az ablaknál ülők – bajlódtak fületeikkel. A Mount Rainer hófödte csúcsát követve, dél felé vettük az irányt.

A cikksorozat Kovács Gábor és dr. Pető József jegyzeteinek felhasználásával készült.)

Pápai Gábor

A Szabadok Országában (1.)

Beszámoló az OEE
1997. novemberi thaiföldi tanulmányútról

Miért éppen Thaiföld? Az előzményekről.

1991-ben magasrangú thaiföldi delegáció négy országot érintő európai tanulmányúton vett részt a FAO (az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete) szervezésében. A célpont Olaszország, Németország és Ausztria mellett Magyarország volt.

A delegáció összetétele és a látogatás célja nem volt szokványos. Magasrangú katonatisztek – köztük tábormokok – és erdészek együtt tanulmányozták a jelzett országok erdészetét, faiparát és természetvédelmét.

A thaiföldi hadsereg integrált vidék-fejlesztési programot kezdeményezett hazájában és aktívan támogatja annak kibontakozását. Ez a thai alkotmányban rögzített feladatok egyike, mert úgy ítélik meg, hogy a szociális-gazdasági problémák közvetlen összefüggésben vannak egy ország biztonsági stabilitásával. Ez a tanulmányút is egy vidék-fejlesztési projekt keretében valósult meg, amelynek középpontjában az erdő rehabilitáció kérdése állt. Ez tette lehetővé a katonák és az erdészek közös látogatását.

A tanulmányút hazánkat érintő négy napos programja elsősorban erdőtelepítéssel (Lajosmizse, ÁG), nagyüzemi csemetetermeléssel (Kál, csemetekert), az erdő üdülési-szociális rendeltetésével, természetvédelemmel, valamint az ifjúság természetismereti oktatásával (Visegrád, Pili Parkerdő) foglalkozott.

Meghívónk, Pichitr tábormok és felesége.
Jobbról dr. Szikra Dezső (Fotó: dr. Szikra Dezső)

Az európai út főszervezője FAO szakértőként Marghescu Tamás volt. A magyarországi programot az OEE (dr. Marjai Zoltánné és dr. Szőnyi László) szervezte meg, míg az egynapos visegrádi látogatás házigazdája dr. Szikra Dezső volt.

A delegáció a programokon nagy érdeklődéssel és figyelemmel vett részt. A tanulmányútról egy nyomtatott, színes képekkel gazdagon illusztrált beszámolót készítettek, melyet megküldtek minden szervező-vendéglátó szervezetnek. Az útibeszámoló alapján lehetett igazán értékelni, hogy a tájékoztatókon elhangzott minden szónak súlya volt és hihetetlen tudatossággal törekedtek a számukra hasznosítható ismeretek rögzítésére. A delegáció tagjainak szakmai érdeklődése mellett meg kell említeni rendkívüli közvetlenségüket és jókedélyüket.

Nagya értékelték a baráti, magyaros vendéglátást, amely többek között abban nyilvánult meg, hogy a delegáció vezetője Pichitr Kullavaniyaja tábornok viszontlátogatásra invitálta az OEE küldöttségét.

Ez a meghívás 1991-ben az OEE számára egy udvarias gesztus volt csupán. Ilyen távoli, egzotikus utak szervezése akkor még csak „vágyalom” volt számunkra. 1995-ben azonban 2 évi előkészület után megvalósult a kanadai (British Columbia) taanulmányút (hatrészes beszámoló; Erdészeti Lapok 1995. XII. – 1996. V.) és nagy energiával folyt az 1997. évi Egyesült Államok-beli (Washington, Oregon, Kalifornia, Nevada) út szervezése is (beszámoló indult: Erdészeti Lapok 1998. IV.)

Ezek ösztönöztek bennünket arra, hogy éljünk egy kedves, de mindenekelőtt komolyan gondolt meghívás lehetőségével. A szervezést megkönnyítette, hogy időközben Marghescu Tamás itthon vállalt munkát (KGI KTM).

Az OEE (dr. Marjai Zoltánné, Marghescu Tamás, dr. Szikra Dezső) felvette a kapcsolatot a Thaiföldi Királyság Nagykövetségével, személy szerint Pradap Pibulsonggram nagykövet úrral, aki a továbbiakban nagymértékben segítette utunk megvalósulását. Közvetítésének eredményeként mind a Királyi Erdészeti Hivatal, mind Pichitr tábornok megerősítették meghívásukat és előkészítettek egy 10 napos szakmai utat 15-20 fő számára.

Miért támogatta a Nagykövetség és a nagykövet úr az OEE törekvését?

A többszöri személyes tárgyalások, beszélgetések során az a vélemény alakult ki, hogy mindkét ország és mindkét ország érintett szakterülete, illetve szakemberei számára a kapcsolatépítés több szempontból is haszonnal jár.

1. A Thaiföldi Királyság és a Magyar Köztársaság kapcsolatai igen jók, dinamikusan fejlődnek mind gazdasági, mind kulturális téren. Az erdészet és a természetvédelem e kapcsolatrendszerben egy új elem lehet.

2. A nagy távolság, az eltérő földrajzi adottságok ellenére is kölcsönösen hasznosítható tapasztalatokra tettek, illetve tehetnek szert a látogató szakemberek.

3. Esetleg konkrét eredmények is születnek, születhetnek a kapcsolatfelvételtől (export, import, faipar, szakértői cserék stb.).

Az 1996-97-es esztendő történelmi évfordulója is aktualitást adtak a kapcsolatépítésnek. A Honfoglalás 1100 éves évfordulója jólismert és nagyrebecsült esemény volt Pibulsonggram nagykövet úr számára is. Az 1997-es esztendő pedig a két ország kapcsolatának volt jeles évfordulója. Őfelsége Chulalongkorn király magyarországi látogatása ugyanis éppen 100 évvel ezelőtt, 1897. június 26-30. között

zajlott le. Az első thaiföldi (akkor még sziámi) királyi látogatás emlékére 1997. augusztusában Budapesten, a Néprajzi Múzeumban nagyszabású fotó és thai selyemművészeti kiállítást nyitott meg Kovács László külügyminiszter.

Egyesületünk alapításának 130 éves évfordulója (1996) még ezen országos események, évfordulók mellett is igen nagy elismerést váltott ki a Nagykövetség munkatársai és a thaiföldi erdész kollégák között.

Néhány tájékoztató adat a Thaiföldi Királyságról. Mielőtt tanulmányutunk részletesebb ismertetésébe kezdenénk, célszerűnek látom feleleveníteni ismereteinket erről az ősi kultúrájú délkelet-ázsiai országról.

Thaiföld területe 513 115 km², lakossága 57,8 millió, népsűrűsége 113 fő/km². Ezek az adatok szinte megegyeznek Franciaországgal. Nyugaton és északon Myanmar (Burma), észak-keleten Laosz, Keleten Kambodzsa, délen Malajzia határolja. Fővárosa Bangkok, 8 millió lakossal.

Földrajzi értelemben Thaiföld hat fő területre osztható: a *hegyvidéki jellegű észak*, ahol még ma is gyakran elefántokkal végeztenek erdei munkálatokat, és ahol még télen is megterem az eper, a barack, az *észak-keleten elterülő fennsík*, ahol 5000 évvel ezelőtt a világ legrégebbi bronzkori civilizációja virágzott, a *középen elhelyezkedő síkság*, amely a világ egyik legtermékenyebb rizs- és gyümölcsültetvénye, a *keleti tengerparti síkság* finom homokdűnés tengerparttal az üdülők nagy öröme, a *nyugati hegyek és völgyek*, melyek vizei kiválóan alkalmasak villamosenergia termelésre, valamint a megragadó szépségű *déli félsziget*, ahol gazdaságilag létfontosságú az ónbányászat, a kaucsuktermelés és a halászat.

Thaiföld agrárország, az egy főre jutó GNP 1840 US. A társadalmi össztermék megoszlása ágazatonként a következő: mezőgazdaság 26,4%, ipar 28,3%, kereskedelem, szolgáltatás, hírközlés 28,8%, egyéb 16,5%. Legfontosabb termesztett növényei: rizs, kaucsuk, manioka, cukornád, kukorica, kókusz, ananász, juta, banán, gyapot, dohány, szója. Jelentős volt a fakitermelés, ma tilos! A legfontosabb tenyésztett háziállatok: sertés, bivaly, szarvasmarha, baromfi. Jelentős a tengeri halászat.

Bányászata (ón, ólom, mangán, barnaszén, vas, kősz, féldrágakövek stb.) és feldolgozó ipara (textil-, fa-, papír- élelmiszeripar, dohány- és kaucsukfeldolgozás, kézműipar, vas- és ónkohászat stb.) szintén jelentős.

Legfontosabb kiviteli cikkek: rizs, kukorica, manioka, cukor, gumi, ón és egyéb ércek. A fa is ezen termékek között szerepelt korábban. Legfontosabb behozatali cikkek: gépek, berendezések, fűtőanyagok, vegyszerek, gyógyszerek stb. Legjelentősebb külkereskedelmi partnerei: Japán, USA, Szingapur, Hollandia, Németország, Hongkong, Malajzia, Nagy-Britannia. (A fenti adatok forrása: Cartographia Világatlasz 1995.)

Érdekességként említtem meg, hogy az országos 1949-ig Sziámnak hívták. A király ekkor egy hivatalos kiáltványban „PRATHET THAI”, vagyis Thaiföld névre változtatta az ország nevét. A „thai” szó jelentése „szabad”, vagyis „Thaiföld” azt jelenti, „A Szabadok Országa”, és valóban ez az ország sohasem volt gyarmat, történelme során mindig megvédte vagy visszaszerezte függetlenségét. És erre ma is nagyon büszke a thai nép.

(Folytatjuk.)

(A cikksorozat dr. Bencze Tibor naplójának és Marghescu Tamás feljegyzéseinek felhasználásával készül.)

Dr. Szikra Dezső

Vicko Ivancevic

dipl. ing. erdész az Erdészeti Karon sikeresen védte meg az „Erdő és erdészet a XIX. században a horvát tenger menti Karszt-régióban” című doktori disszertációját. Ezzel akadémiai doktori címre vált jogosulttá a biotechnikai tudományok terén az erdészetben. Ivancevic Korcsula szigetén született 1937. IV. 9-én, ahol élt, iskolába is járt. A reál gimnáziumot Splitben, az erdészeti fakultást, erdőbiológiai vonalon Zágbráiban végezte. Az első munkaviszonya a senji erdőgazdaságban volt, ahol azóta is folyamatosan szolgál. Ez idő alatt különböző munkákat látott el, az erdőművelés, erdővédelem, erdőrendezésben, az erdei közlekedés tervezésében és erdészeti ökológiai szolgálatban. Szakvizsgát is tett 1968-ban. Négy évvel ezelőtt vezetői beosztást ért el a senji erdőgazgatóság ökológiai és erdővédelmi osztályán, ahol ma is dolgozik. Mérnöki továbbképző stúdiumokat is végzett, s ezalatt kidolgozta a „Természetes és rekreatív tárgyak kialakulása” című tanulmányát, továbbá egy magisteri munkát „Különleges rendeltetésű feketefenyvesek a senji völgyben.” Mentora ebben prof. Ivo Dekanic volt. Tanulmányi dolgozataival számos kongresszuson és tanácskozáson szerepelt, továbbá több éves szerkesztője volt a Sum. Listnek (erdészeti lapok) szakmai és tudományos karszti rovatának. Mint tudományos kutató is nyilvántartják az erdészetben. Számos szak-

tanulmány és erdőrendezési elaborátum (üzemterv) szerzője. Két mandátumi évben elnökségi tagja is volt a Horvát Erdészeti Egyesületnek, a senji egyesület szekcióelnöke az emberi környezetvédelemben, végül a Velebit-hegyi parkerdőrezervátum tanácstagja még ma is. Ugyanitt a híres botanikus kert bizottsági tagja is és alapító tagja, elnöke a „Szépségünk” elnevezésű mozgalomnak Senjben, s ugyanitt a „Matica hrvatika” (horvát kultúrintézmény) tagegyesületének.

A doktori disszertációja 179 oldal terjedelmű, külön számozott 19 grafikonnal és 40 képpel (106 oldal terjedelemben). Disszertációjában 119 szerző 400 forrásművéből közölt idézeteket. Az erdőknek és az erdészetnek, mint a horvát tenger melléki karsztvidéknek, kiemelt szerepe volt az egész régió életében a jelzett 19. és 20. században, amelyet ezen művön kívül még senki sem értékelt hasonló színvonalon és témák szerint. Ezen időszakban kiemelkedő szerepet tulajdonít a szerző a senji karsztfelügyelőségnek és karsztfásító tevékenységnek, beleértve a kopárok és vadpatakszabályozás kérdéseit is. A disszertációban feldolgozta az 1878-tól 1942-ig terjedő időszakban végzett működését és objektív minősítési szerepét, ami kiterjedt az egész haza életvitelére is.

Ref.: Abonyi István

5. Európai Erdészeti Tájfutóverseny (Magyarország, Bugac 1998. 06. 24-27.)

Versenykiírás

Az 5. Erdészeti Tájfutóversenyre Magyarországra hívjuk e szép sportágat úzó erdészkollégákat. Az ország középső része, a Kiskunság mind tájfutónak, mind erdésznek sok érdekességet kínál. Bugac lovairól és pásztoréletéről híres idegenforgalmi központ, de erdészeti hagyományai is jelentősek. Bízunk benne, hogy méltó helyszíne lesz versenyünknek. Reméljük, hogy népes mezőnyt láthatunk vendégül 1998 júniusában Bugacon. Erdészbarátsággal és magyaros vendégszeretettel várunk Benneteket!

Országos Erdészeti Egyesület

KEFAG Rt.

ÁESZ Kecskeméti igazgatósága

Versenyünkre nevezhetnek: erdőgazdaságok, egyéb erdészeti cégek, intézmények alkalmazottai, erdészeti oktatási intézmények tanulói, valamint családtagjaik.

Program

- június 23. *kedd*
Versenyzők érkezése
Versenyiroda megnyitása
június 24. *szombat*
Terepbemutató, edzés
Ünnepélyes megnyitó
június 25. *csütörtök*
Egyéni verseny
Eredményhirdetés, díjkiosztás Gulyás party
június 26. *péntek*
Kirándulás
június 27. *szombat*
Váltóverseny
Eredményhirdetés, záróünnepség

Terep, térkép

A versenyterep jellegzetes homokbuckavidek. A telepített erdők nyíltabb borókásokkal váltakoznak. A friss helyesbítésű térkép méretaránya 1:10 000, alapszínköz 2 méter.

Kategóriák

Egyéni verseny: N/F 14, 16, 18, 20, 21, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70.

A bajnoki kategóriákon kívül korhatár nélkül két (Nyílt-rövid, Nyílt-hosszú) kategóriában a kezdők is versenyezhetnek.

Váltóverseny: N/F 16, 18, 21, 35, 45, 55.

Kategóriánként az egyéni versenyen 6 főnél, a váltóban pedig 3 csapatnál kevesebb nevező esetén a versenyzőket más kategóriába soroljuk át.

A versenyen mindenki saját felelősségére indul.

Díjazás

Az egyéni versenyben az első hat helyezett oklevelet, az első három helyezett érmet és tárgyjutalmat kap. Az első három váltó tagjait éremmel jutalmazzuk.

Kirándulások

Két szakmai és egy kulturális kirándulást ajánlunk:

A/ A kirándulás résztvevői gyalogtúra keretében kapnak tájékoztatást a homoki erdőgazdálkodás sajátosságairól, az Alföld-fásítás eredményeiről, a magyar erdőtelepítési programról, valamint meglátogatják a Kiskunsági Nemzeti Parkban a különleges botanikai látványosságnak számító Bugaci ősbörökást.

B/ A kirándulás Kecskemétre vezet, ahol az elmúlt évtizedek zöldövezeti fásításainak (arborétum, szabadidőközpont) bemutatása és egy jelentős csemetetermelő üzem (a Juniperus parkerdészet) meglátogatása után lehetőség nyílik a város jelentősebb műemlékeinek megtekintésére is.

C/ Kulturális programunk első része az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékpark meglátogatása. A park számos látnivalót kínál (Feszty-körkép, skanzen, Erdő-ember múzeum stb.) a magyar történelem, néprajz és

kultúra iránt érdeklődőknek. A résztvevők ezután a gyógyvizéről híres kiskunmajsai termálfürdőben tölthetnek el néhány órát. Mindhárom kirándulás utolsó állomása a bugaci puszta, ahol látványos lovasbemutató várja vendégeinket.

Szállás

A választható szállások fontosabb adatait és árait a melléklet tartalmazza. A szállásigényeket a jelentkezés sorrendjében elégitjük ki.

Költségek

Nevezési díj: 30 DM. A nevezési díj a Gulyás-party költségeit is tartalmazza.

Kirándulások: A/ 20 DM

B/ 40 DM

C/ 50 DM

A kirándulások ára magában foglalja az ebéd és a belépőjegyek árát is.

Valamennyi költséget a jelentkezéskor kell befizetni magyar forintban vagy német márkában.

Nevezés

A név szerinti nevezést 1998. május 15-ig kérjük elküldeni a KEFAG Rt. – **Vadászati Iroda, H-6000 Kecskemét, József A. u. 2.** címre.

(Telefon: (76) 481-556. Fax: (76) 328-318. E-mail: kee@kiskun.hungary.net)

A nevezéseket visszaigazoljuk, a határidő után érkezett nevezések után 50% pótdíjat számítunk fel.

ROVATVEZETŐ: DR. SZIKRA DEZSŐ

Az OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály soros ülésének (1998. március 11.) programja volt:

- *Kocsis Mihály* vezérigazgatóhelyettes és *Dósa Gyula* szakosztálytitkár megnyitja, napirendi pontok ismertetése.

- *Kocsis Mihály* tájékoztatója az rt. tevékenységéről. Kiemelt hangsúlyt kapott a környezeti nevelés. Tájékoztatójából megállapíthatjuk, hogy az Apáczai Csere

János Tanítóképző Főiskolával végzett közös munkájuk, együttműködésük példaértékű. Közösen munkálkodnak egy olyan erdei iskola működtetésén, melyben a környezeti nevelés, az egészséges életmód és életvitel koncentrálódik. Az elhangzottak mindnyájunk számára tanulsággal szolgáltak.

- A továbbiakban *Kovátsné dr. Németh Mária* főigazgató-helyettes tájékoztatta az ülés résztvevőit az előzőekben elhangzottak részleteiről. A főiskolán a pedagógus-jelöltek felkészítése speciális kollégium keretében történik. A hallgatók megismerkednek az erdei ökoszisztéma főbb jellemzőivel, az erdőgazdaság történetével, az Északi-Pannónhát Erdőgazdasági Tájegység gazdasági, néprajzi és kultúrtörténeti jellegzetességeivel. A megszerzett ismeretek birtokában képesek lesznek az erdőgazdaság szakembereivel közösen az erdei iskolai programok vezetésére.

Az előadó gondolatát idézve: „A természet fontos tényezője a nevelésnek. Az erdő a természet egy darabja: az öröm, a derű, a vidámság forrása; az újrakezdés, a folytonosság bizonyossága. Az erdő olyan életközösség, ahol az elültetett facsemeték sok gondozást, törődést igényelnek, mire valós gazdasági hasznot hoznak. Immateriális hasznuk természetesen tetten érhető már a holnapokban is: a fiatal fák szemel-velket gyönyörködtesd üde zöldjében, vagy a körülmények szerint terhelt levegőjének frissé varázslásában. A fák nevelésére fordított munka, energia, gondoskodás azonban csak kettő, netán három szakmai élet távlatában hasznosul, konkretizálódik. Az erdő olyan sajátos színtér, ahol nem lehet rövid távon gondolkodni, tervezni, nem lehet látványos, gyors anyagi hasznot, eredményt produkálni, éppúgy mint a nevelésben.”

- A tájékoztatót követő kérdések és válaszok után *Magyar Zoltán* erdészeti igazgató ismertetője következett a Ravazdi Erdészet adottságairól, feladatairól, eredményeiről.

- A továbbiakban *Széphalmi László* fahasználati ágazatvezető és egyben a környezeti nevelés témafelelőse számolt be az erdei iskolai programokról, tapasztalataikról. Elmondta, hogy az erdőgazdaság az erdész szakmájával bevonásával gyakorlóterepet biztosít, ökolaboratóriumot épít, biokertet üzemeltet a környezeti nevelés-életmód projekt színvonalas megvalósítása érdekében. Heti ötnapos programokat kínálnak az érdeklődő iskolák részére. Az erdészet épületében igényesen berendezett erdészettörténeti gyűjtemény, valamint a környéken fellelhető szakma-, és kultúrtörténeti emlékek gazdag programlehetőséget biztosítanak, nemcsak az erdei iskola, hanem a túrázni, kirándulni szeretők részére is.

- Az értékes ismeretekkel szolgáló tájékoztatókat követően, napirendi pont szerint, a Mátrafüreden (1998. 02. 16-17.) megvitatottak alapján végleges formába öntött szakosztályprogram ismertetése, elfogadásának szavazásra bocsátása következett. A nyílt

szavazás eredménye: az ülésen résztvevők, 12 fő – igen szavazattal, 2+1 fő (*Magyar Zoltán*) tartózkodással, elfogadta az előterjesztett programot.

A tagok részéről átadásra került:

- új szakosztályprogram
- éves programterv
- szakosztálytagok névsora, címe.

A szakosztály-tevékenységgel, éves programokkal, valamint a további feladatokkal kapcsolatos megbeszélést követően a résztvevők befejező napirendi pontként két közeli erdészeti vonatkozású emlékhelyet kerestek fel:

- a vadalmási Millecentenáriumi Erdész Emlékművet a felújított első erdőőri lakkal. Az emlékmű százéves hagyományt őrizve emléket állít az első világi erdőmesternek is;

- a milleneum évében, az erdészeti személyzet adományából emelt emlékművet. A második világháborúban megsérült, majd 1993-ban az erdőgazdaság helyreállította, visszahelyezve rá az eredeti táblát az 1948-ig e területen dolgozó szakszemélyzet névsorával. Az idő múlását jelezve, új táblák is helyet kaptak, jeles kollégáinkra emlékezve.

A két emlékhely előtt tisztelegve zártuk a szakosztály Ravazdi Erdészetnél megrendezett ülését. A tartalmas napért, az eredményes munka lehetőségének megteremtéséért köszönet házigazdáinknak.

Dósa Gyula
szakosztálytitkár

Az Egyesület 1998. március 18-án tartott választmányi ülése elfogadta az OEE szociális tevékenységéről az alábbi szabályzatot:

Szabályzat

az Országos Erdészeti Egyesület Alapszabályának 5. § (7) bekezdésében meghatározott szociális tevékenységhez

„Az erdészeti dolgozók özvegyei és árvái, valamint a nyugdíjasok sorsának figyelemmel kísérése – lehetőségek szerinti javítása – szociális támogatás.”

Az Országos Erdészeti Egyesület szociális tevékenységét az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetével (EFDSz), valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Aranyokleveles Mérnökök Köre, Szociális Bizottságával (MTESz SzB), amelyikben az OEE is képviselve van, együttműködve, valamint önállóan folytatja. az EFDSz a fizikai nyugállományúak, a MTESz SzB a műszaki nyugállományúak szociális ügyeivel foglalkozik.

E havi számunk szerzői:

Abonyi István	erdőmérnök	Budapest
Angeloff Anjo	erdőmérnök	Norvégia
Bartha Dénes	Soproni Egyetem	Sopron
Benke József	erdőmérnök	Székelyudvarhely
Bidló András	Soproni Egyetem	Sopron
Czímber Kornél	Soproni Egyetem	Sopron
Frank Norbert	Soproni Egyetem	Sopron
Gabnai Ernő	MMI	Debrecen
Gácsi Zsolt	Soproni Egyetem	Sopron
Illyés Benjamin	ERTI	Sopron
Juhász János	Soproni Egyetem	Sopron
Kádár Ferenc	MTA	Növ.véd.Kutató
Kovács Gábor	Soproni Egyetem	Sopron
Leskó Katalin	ERTI	Budapest
Pápai Gábor	OEE	Budapest
Reményfy László	erdőmérnök	Eger
Szabóky Csaba	ERTI	Budapest
Szentkirályi Ferenc	MTA	Növ.véd.Kutató
Szakra Dezső	OEE	főtitkár
Szodfridt István	Soproni Egyetem	Sopron
Újváriné Jármái Éva	ERTI	Mátrafüred
Várhelyi István	erdőmérnök	Sopron
Waltermé Illés Valéria	Soproni Egyetem	Sopron

A lapban aláírás nélkül megjelenő fotókat Pápai Gábor készítette.

Cikkeink a szerzők személyes véleményét tükrözik, amely nem feltétlenül azonos a szerkesztőség véleményével.

A felkérés nélkül beküldött kéziratokat és fotókat a szerkesztőség lehetőség szerint gondozza és közli.

A szerzői honoráriumok kifizetésével kapcsolatos rendelkezések miatt felhívjuk szerzőink figyelmét, hogy a cikk, fotó, grafika stb. megjelenését követően szíveskedjenek a szerkesztőséggel a nevüket, lakcímüket, születési dátumukat, adószámukat (azonosító jelüket), és a nyugdíjasoknál a törzsszámot is közölni.

A beérkezett adatok alapján kötött felhasználási szerződést követően negyedévenként utaljuk ki a honoráriumokat.

A fentiek 1997. januártól érvényesek!

Lengyel Tibor
1927-1998

Sárkeresztesen született 1927. november 8-án. Általános és középiskolai tanulmányait a háborút megelőző években végezte el. Első munkahelye a Péti Nitrogénművek, ahol munka mellett nehéz körülmények között kezdte meg felsőfokú tanulmányait. Tanulás mellett 1957 tavaszán kötelezte el magát a Mezőföldi Állami Erdőgazdasághoz (a VADEX Mezőföldi Rt. jogelődjéhez) mint tüzemgazdasági csoportvezető, majd osztályvezető.

Kiváló képességű, jól felkészült, példamutató, következetes, munkatársaitól és önmagától egyaránt elismerésre méltó munkafegyelmet követelő vezető volt. Pályafutása során a gazdaság vezetősége munkájáért számtalan elismerésben, kitüntetésben részesítette. Napi elfoglaltsága mellett a társadalmi munkából is elismerésre méltóan kivette a részét. Kollégái szerették, tisztelték és nagyra becsülték tudását, mindig számíthatnak önzetlen segítségére.

Méltányossági nyugdíjmelési és segélykérelmek elkészítésének, összegyűjtésének, a MTESz SzB-n belüli bírálatának és a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához (NYI) juttatásának megszervezése.

1. A NYI-től kérhető méltányossági nyugdíjmelés, illetve segély:

A kérelmek elbírálásához kitöltendő adatlapokat a NYI bocsátja az OEE rendelkezésére.

A méltányossági nyugdíjmelési kérelmek benyújtási és kedvező elbírálási feltételeit a NYI határozza meg:

a/ méltányossági nyugdíjmelési kérelem benyújtásának főbb szempontjai (adatlap: 1. sz. melléklet):

- a nyugdíjba menetel több mint három éve történt,
- három éven belül nem történt méltányossági nyugdíjmelés,
- az egyedül élő, illetve a házastársával élő nyugdíjas havi jövedelme nem haladja meg az egyedüli, illetve a házastárral együttes a havi összes jövedelem – a NYI által évente meghatározott – szintjét.

b/ *egyszeri segélykérelem* benyújtásának főbb szempontjai (adatlap: 2. sz. melléklet):

- két éven belül nem részesült a NYI-től egyszeri segélyben,
- a NYI által a méltányossági nyugdíjmelési kérelem feltételeként évente meghatározott havi összes jövedelmet jelentősen nem haladja meg a kérelmező jövedelme,
- súlyos betegség, magas gyógyszerköltség, az életfeltételeket rontó hirtelen esemény (pl. temetés, lakásban szükséges javítás).

2. Az OEE-től kérhető segély:

A rendelkezésre álló összeg: a felajánlott SZJA 1%-ának az Elnökség által meghatározott része, valamint egyéb, e célra felajánlott, illetve gyűjtött pénzbeli adományok. A segélykérelmek elbírálását és odaítélését az OEE Szociális Bizottsága (OEE SzB) intézi.

a/ *Szociális segély* benyújtásának és odaítélésének főbb szempontjai:

- az igazolt havi jövedelem nem éri el a mindenkori létminimumot,
- a kérelmező legalább egy hónapja betegállományban van, esetleg kórházi kezelésre szorult, balesetet szenvedett,
- családjában olyan előre nem látható esemény történt, ami a család összjövedelmét lényegesen csökkentette (e változás következtében az 1 főre jutó átlagjövedelem nem éri el a mindenkori létminimumot).

b/ *Árvák és többgyermekes (minimum 3) családok* segélykérelmének főbb szempontjai:

- az 1 főre eső igazolt átlagjövedelem nem éri el a mindenkori létminimumot,
- több gyermek nevelése esetén elsőbbséget élveznek a gyermeküket egyedül eltartó szülők.

A segély alsó és felső határértékét évente az OEE Elnöksége dönti el. Az egyes segélyek nagyságát az indokok súlyossága és az igénylők száma határozza meg. Az a/ és b/ kérelmek elbírálására az OEE SzB kéthavonta (páros hónapokban) egy alkalommal ülésezik.

Családi és magánélete is példamutató volt valamennyiünk előtt.

1988. december 31-i nyugállományba vonulása után mint nyugdíjas több éven keresztül dolgozott.

Betegségéről ugyan tudunk, de elvesztése mégis váratlanul ért bennünket.

Családtagjain, ismerősein kívül számtalan jó barátja, kollégája kísérté 1998. február 16-án utolsó útjára a székesfehérvári Szedreskerti temetőbe.

Emlékét, munkásságát példaként megőrizve búcsúzunk tőle.

*„Erőnket lassú víz apasztja,
heves fény s emberszó zavar.
Rég volt, mikor a stk folyóig
lesodort a vak zivatar.”*

(Áprily Lajos: *Pisztrángok kara c. verséből*)

VADEX Rt.

Az OEE-segély iránti kérelem háromévente nyújtható be. A kérelem jogosságát a Helyi Csoport titkáranak igazolnia és véleményeznie kell. A kérelem benyújtásának feltétele az erdészeti foglalkoztatás vagy az erdészethől történt nyugdíjba menetel. Nem feltétele azonban az OEE tagság.

Az OEE SzB az üléseiről jegyzőkönyvet vesz fel, amelynek melléklete a segélyben részesülők jegyzéke. A jegyzőkönyvet az OEE SzB az OEE Titkárságának küldi meg.

A segélyt az OEE Titkársága folyósítja a kérelmezőknek, a mindenkor érvényes pénzügyi és számviteli (adózási) előírásoknak megfelelően. Amennyiben a kérelem elutasításra került, okáról az SzB a kérelmezőt értesíti.

Az OEE segély a 3. sz. melléklet szerinti úrlapon kérhető.

Adatlapok az OEE Helyi Csoportok titkáraitól szerezhetők be!

Az SzB első ízben 1998. július hónapban bírálja el a beérkezett kérelmeket.

1997. december 28-án hosszan tartó betegséget követően eltávozott körünkől **VÁRSZEGI FERENC** nyugdíjas erdőmérnök, ki 1994. december 31-ig Helyi Csoportunk aktív tagja volt. (Belépés kelte: 1967.)

Várszegi Ferenc 1920. augusztus 6-án született Aszódon, általános és középiskoláit is kitüntetéssel ott végezte.

1939-ben kezdte meg tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Erdőmérnöki Karán Sopronban, melyet 1944. február 14-én fejezett be. Munkáját a Máramaroszi Erdőgazgatóságon kezdte, majd 1944. november 1-től az Ipoly Erdő Rt. jogelődjeinél tevékenykedett (1946-ig Balassagyarmati Erdőgazgatóság; 1950-ig Berceli Erdőgazgatóság; 1951-ig Szirákai Erdőgazdaság; 1953-ig Nógrád megyei Erdőgazdasági Egyesülés főmérnöke; 1957-ig a Cserháti Állami Erdőgazdaság igazgatója), ezt követően 1957-67-ig az Országos Erdészeti Főigazgatóság főelőadója, majd 1967-től 1980. évi nyugdíjazásáig a Váci Erdőrendezési Kirendeltség vezetője volt.

Nyugdíjasként sem szakadt el hivatásától és az erdőtől.

1998. január 15-én temették el Vácán, ahol családján kívül volt kollégái és barátai búcsúztatták.

Gyürky János
Helyi Csoport titkár

1998. március 11-15-e között rendezték meg az AGRO-MAS-HEXPO Nemzetközi mezőgazdasági gép- és eszköz kiállítást és vásárt, melynek meglátogatása a Gépesítési Szakosztály programjaiban fakultatívként szerepelt. A kiállítást a szakosztály tagjainak többsége megtekintette, ahol a mezőgazdasági gépek széles skálájával találkozott. Közülük az erdőgazdasági területen az erőgépek, a talajművelő gépek és a növényvédelmi gépek alkalmazhatók. A kiállításon speciális erdészeti gép viszonylag kevés volt, de például erdészeti célokra is alkalmas szárzúzó, továbbá motorfűrészek előfordultak.

Dr. Horváth Béla
szakosztályelnök